

Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Ενότητα 6: Θεωρίες Συμμετοχής Ενηλίκων σε Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες – Μέρος Ι

Γιώργος Κ. Ζαρίφης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Β. Θεωρίες και συνθετικές προσεγγίσεις παραγόντων συμμετοχής ενηλίκων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Έρευνες, τυπολογίες και ερμηνευτικά μοντέλα για τη
συμμετοχή των ενηλίκων στην εκπαίδευση

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 6^ο

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι

Η θεωρία των δυναμικών πεδίων (force-field analysis), η θεωρία της συνταύτισης (congruence model), το θεωρητικό παράδειγμα 'προσδοκία- σθένος (expectancy-valence paradigm)

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (1/6)

Πρόκειται για την προσπάθεια δημιουργίας ενός συνθετικού μοντέλου ερμηνείας των κινήτρων συμμετοχής το οποίο στηρίζεται στα προηγούμενα παραδείγματα. Προϋποθέτει πως η συμμετοχή είναι από μόνη της μία μαθησιακή διαδικασία η οποία δεν προσδιορίζεται από μία μονοσήμαντη δράση, αλλά είναι το αποτέλεσμα μίας αλυσίδας αντιδράσεων κάθε μία από τις οποίες στηρίζεται στην αξιολόγηση της εκάστοτε θέσης του ατόμου στο περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει και κινείται.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (2/6)

Η αντίληψη πως η συμπεριφορά είναι ένα συνεχώς «μεταλλασσόμενο» σύστημα γεγονότων παρά μία γραμμική σειρά γεγονότων βρίσκεται σε συμφωνία με τη λεγόμενη ‘ριζοσπαστική θεωρητική αναθεώρηση’ η οποία λαμβάνει χώρα στην ψυχολογία των κινήτρων τα τελευταία χρόνια.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (3/6)

Τα **επτά στάδια** περιγράφονται ως οι κρίκοι μιας αλυσίδας. Όσο πιο θετική είναι η μαθησιακή εμπειρία ενός ενηλίκου σε κάθε στάδιο, τόσο πιο πιθανό να καταλήξει στο τελικό στάδιο (δηλαδή την απόφαση να συμμετέχει σε κάποια εκπαιδευτική δραστηριότητα) ολοκληρώνοντας την αλυσίδα. Τα στάδια είναι τα εξής:

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (4/6)

1. Αυτό-αξιολόγηση,
2. Στάσεις απέναντι στην εκπαίδευση,
3. Σημαντικότητα στόχων και προσδοκία πως η συμμετοχή θα ικανοποιήσει τους στόχους,
4. Μεταβάσεις,
5. Ευκαιρίες και εμπόδια,
6. Πληροφόρηση σχετικά με εκπαιδευτικές δραστηριότητες,
7. Απόφαση συμμετοχής.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (5/6)

Πέρα από τη σημαντικότητα των παραγόντων που ενισχύουν ή εμποδίζουν πολλές φορές τη συμμετοχή, υπάρχει μεγάλη διασπορά παραγόντων και αυτό που δυσκολεύει ακόμη περισσότερο την κατανόησή τους είναι η έλλειψη μιας συστηματοποιημένης κατηγοροποίησης η οποία θα μας επέτρεπε να κατανοήσουμε τις ψυχολογικές παραμέτρους (κίνητρα) συμμετοχής, αλλά και να προβλέψουμε –σε κάποιο βαθμό φυσικά– τη συμμετοχή των ενηλίκων σε συνειδητά οργανωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΜΕΡΟΣ Ι (6/6)

Αυτό εν μέρει οφείλεται και στο γεγονός πως πολλές από τις υπάρχουσες σχετικές θεωρίες χαρακτηρίζονται από ασυμβατότητα διότι δίνουν διαφορετικές εκτιμήσεις για τον τρόπο με τον οποίο εσωτερικές διεργασίες (κατά βάση μαθησιακές ανάγκες) και κοινωνικοί παράγοντες εμπλέκονται στη γνωστική ανάπτυξη των ενηλίκων και φυσικά στην ανάπτυξη κινήτρων συμμετοχής στην εκπαίδευση.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γιώργος Κ. Ζαρίφης.
«Παράγοντες Συμμετοχής Ενηλίκων στην Εκπαίδευση: Ζητήματα Κινητοποίησης και Πρόσβασης σε Οργανωμένες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες. Ενότητα 6: Θεωρίες Συμμετοχής Ενηλίκων σε Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες – Μέρος Ι».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χριστίνα Πάσχου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

